

Rammeavtale

Rammeavtale om kjøp av varer og tjenester
innen IT og konsulenttjenester

Rammeavtalen er basert på SSA-R 2015 fra Difi (nå DFØ)

Rammeavtale om kjøp av varer og tjenester innen IT og konsulenttjenester

Avtale om

Pust- og bevegelsessensor (PBS)

er inngått mellom:

[Skriv her]

(heretter kalt Leverandøren)

og

[Skriv her]

(heretter kalt Kunden)

Sted og dato:

[Skriv sted og dato her]

Ikrafttredelsestidspunkt: [Skriv her]

[Kundens signatar]

[Leverandørens signatar]

Kundens underskrift

Leverandørens underskrift

Avtalen undertegnes i to eksemplarer, ett til hver part.

Henvendelser

Med mindre annet fremgår av bilag 5, skal alle henvendelser vedrørende denne avtalen rettes til:

Hos Kunden

Navn:

Stilling:

Telefon:

E-post:

Hos Leverandøren

Navn:

Stilling:

Telefon:

E-post:

Innhold

1. ALMINNELIGE BESTEMMELSER	5
1.1 FORMÅL OG OMFANG	5
1.2 BILAG TIL AVTALEN	5
1.3 VARIGHET OG OPPSIGELSE – OPSJON PÅ FORLENGELSE	5
1.4 PARTENES REPRESENTANTER	6
1.5 TOLKNING – RANGORDNING	6
1.6 ENDRINGER AV RAMMEAVTALEN ETTER AVTALEINNGÅElsen	6
2. TILDELING AV KONTRAKT INNENFOR RAMMEAVTALEN	6
2.1 TILDELING AV KONTRAKTER (PROSEDYRE FOR AVROP).....	6
2.2 AVTALEVILKÅR FOR DE ENKELTE TILDELTE KONTRAKTER.....	7
3. LEVERANDØRENS PLIKTER.....	7
3.1 OVERORDNET ANSVAR	7
3.2 PLIKT TIL Å SVARE PÅ HENVENDELSER	7
3.3 TILBUDSPLIKT	7
3.4 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR	7
3.5 AVSLUTNING AV AVTALEN	8
4. KUNDENS PLIKTER.....	8
4.1 KUNDENS ANSVAR OG MEDVIRKNING.....	8
5. PLIKTER SOM GJELDER KUNDE OG LEVERANDØR	8
5.1 SAMARBEID	8
5.2 TAUSHETSPLIKT	9
5.3 ANSVAR FOR UNDERLEVERANDØRER OG TREDJEPARTER	9
5.3.1 <i>Leverandørens bruk av underleverandører</i>	9
5.3.2 <i>Kundens bruk av tredjepart</i>	9
5.4 MILJØ OG BÆREKRAFT	10
5.5 INFORMASJONSSIKKERHET	10
5.6 PERSONOPPLYSNINGER.....	10
6. VEDERLAG OG BETALINGSBETINGELSER.....	11
6.1 PRISER	11
6.2 PRISENDRING.....	11
7. MISLIGHOLD	11
7.1 LEVERANDØRENS MISLIGHOLD.....	11
7.1.1 <i>Avhjelp av mislighold</i>	12
7.1.2 <i>Krenkelse av andres immaterielle rettigheter (rettsmangel)</i>	12
7.1.3 <i>Mislighold av tildelte kontrakter</i>	12
7.2 KUNDENS MISLIGHOLD.....	12
7.2.1 <i>Betalingsmislighold</i>	12
7.2.2 <i>Avhjelp av mislighold</i>	13
7.3 VARSLINGSPLIKT	13
8. SANKSJONER VED MISLIGHOLD	13
8.1 HEVING	13
8.2 ERSTATNING.....	13
8.3 ERSTATNINGSBEGRENSNING	13
8.4 SANKSJONER VED MISLIGHOLD AV TILDELTE KONTRAKTER	14
9. ØVRIGE BESTEMMELSER	14
9.1 FORSIKRINGER.....	14
9.2 OVERDRAGELSE AV RETTIGHETER OG PLIKTER	14

9.2.1	<i>Kundens overdragelse</i>	14
9.2.2	<i>Leverandørens overdragelse</i>	14
9.3	KONKURS, AKKORD E. L.	15
9.4	FORCE MAJEURE	15
9.5	REVISJON	15
10.	TVISTER	15
10.1	RETTSVALG	15
10.2	FORHANDLINGER OG MEKLING	16
10.3	DOMSTOLS- ELLER VOLDGIFTSBEHANDLING	16

1. ALMINNELIGE BESTEMMELSER

1.1 FORMÅL OG OMFANG

Denne avtalen er en rammeavtale mellom Kunden og Leverandøren om leveranse av varer og/eller tjenester (Ytelsen) som er beskrevet i bilag 1 og i tildelingskontraktene (bilag 4).

Rammeavtalen gir Kunden rett til å kjøpe Ytelsen som er dekket av denne rammeavtalen innenfor rammeavtalens omfang og varighet. Kunden er ikke forpliktet til å kjøpe noen bestemt mengde av ytelsen i rammeavtaleperioden.

1.2 BILAG TIL AVTALEN

Alle rubrikker skal være kryssset av (ja eller nei)	Ja	Nei
Bilag 1: Overordnet beskrivelse av de ytelser rammeavtalen gjelder, og oversikt over de oppdragsgivere som kan tildele kontrakter under rammeavtalen	x	
Bilag 2: Leverandørens beskrivelse av ytelsen	x	
Bilag 3: Prosedyrer for tildeling av kontrakter innenfor rammeavtalen	x	
Bilag 4: Avtalevilkår for kontrakter som kan tildeles innenfor rammeavtalen med utfylte bilag	x	
Bilag 5: Administrative bestemmelser	x	
Bilag 6: Pris og prisbestemmelser	x	
Bilag 7: Endringer i den generelle avtaleteksten	x	
Bilag 8: Endring av leveransen etter avtaleinngåelsen	x	
Bilag 9: Kundens tekniske plattform	x	
Bilag 10: Databehandleravtale	x	

1.3 VARIGHET OG OPPSIGELSE – OPSJON PÅ FORLENGELSE

Rammeavtalen gjelder fra det tidspunkt som er angitt på avtalens forside (ikrafttredelsestidspunkt) og i 2 (to) år. Kunden har rett til å forlenge rammeavtalen med ytterligere ett år av gangen inntil 2 ganger.

Forlengelse skjer automatisk med mindre Kunden gir beskjed skriftlig senest 3 (tre) måneder før rammeavtalen utløper.

Kunden kan si opp rammeavtalen med 3 (tre) måneders skriftlig varsel, dersom det foreligger saklig grunn. Oppsigelsen påvirker ikke allerede tildelte kontrakter (avrop).

Andre regulering kan avtales i bilag 5.

1.4 PARTENES REPRESENTANTER

Hver av partene skal ved inngåelsen av rammeavtalen oppnevne en representant som er bemyndiget til å opptre på vegne av partene i saker som angår rammeavtalen. Bemyndiget representant for partene, og prosedyrer og varslingsfrister for eventuell utskiftning av disse, spesifiseres nærmere i bilag 5.

1.5 TOLKNING – RANGORDNING

Endringer til den generelle avtaleteksten og eventuelle forbehold skal samles i bilag 7 med mindre den generelle avtaleteksten henviser slike endringer til et annet bilag. Ved motstrid skal følgende tolkningsprinsipper legges til grunn:

1. Den generelle avtaleteksten går foran bilagene.
2. I den utstrekning det fremgår klart og utvetydig hvilket punkt eller hvilke punkter som er endret, erstattet eller gjort tillegg til, skal følgende motstridprinsipper gjelde:
  - a. Bilag 7 går foran den generelle avtaleteksten.
  - b. Hvis den generelle avtaleteksten henviser til endringer eller utdypninger i et bilag går slike endringer og utdypninger foran den generelle avtaleteksten.
  - c. Bilag 8 går foran de øvrige bilagene og den generelle avtaleteksten.

1.6 ENDRINGER AV RAMMEAVTALEN ETTER AVTALEINNGÅElsen

Hvis Kunden etter at rammeavtalen er inngått, har behov for å endre rammeavtalen på en slik måte at avtalens karakter eller omfang blir annerledes enn avtalt, kan Kunden anmode om endringsavtale i henhold til bilag 8 vedlegg 1.

Leverandøren kan kreve justeringer i vederlag eller tidsplaner som følge av endringen, forutsatt at Leverandøren sannsynliggjør et grunnlag for slike justeringer. Krav om justert vederlag eller tidsplan må fremsettes senest samtidig med Leverandørens svar på Kundens anmodning om endringsavtale.

Endringer skal avtales skriftlig, og skal undertegnes av bemyndiget representant for partene. Leverandøren skal føre en fortløpende katalog over endringene som utgjør bilag 8, og uten opphold sende Kunden en oppdatert kopi.

2. TILDELING AV KONTRAKT INNENFOR RAMMEAVTALEN

2.1 TILDELING AV KONTRAKTER (PROSEDYRE FOR AVROP)

Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtalen foretas i henhold til prosedyrene fastsatt i bilag 3.

2.2 AVTALEVILKÅR FOR DE ENKELTE TILDELTE KONTRAKTER

Den enkelte tildelte kontrakt skal baseres på avtalevilkårene som er spesifisert i bilag 4.

3. LEVERANDØRENS PLIKTER

3.1 OVERORDNET ANSVAR

Leverandøren skal gjennomføre leveranser i samsvar med rammeavtalen og tilhørende tildelingskontrakter på en faglig forsvarlig og profesjonell måte, og i overensstemmelse med anerkjente metoder og standarder.

3.2 PLIKT TIL Å SVARE PÅ HENVENDELSER

Leverandøren plikter å besvare Kundens henvendelser så raskt som mulig. Konkrete frister kan være avtalt i bilag 5.

3.3 TILBUDSPLIKT

Hvis rammeavtalen er tildelt bare én leverandør, eller tildeling skjer etter fastsatt rangering ved parallelle rammeavtaler, plikter Leverandøren å levere i henhold til Kundens tildelinger innenfor rammeavtalen.

Hvis Kunden har inngått parallelle rammeavtaler med flere leverandører, og det skal gjennomføres minikonkurranse mellom leverandørene i forbindelse med den enkelte tildeling, plikter Leverandøren å gi tilbud i minikonkurransen i den utstrekning det fremgår av bilag 3.

Gjentatte brudd på tilbudsplikten kan medføre heving i henhold til punkt 8.1.

3.4 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

For avtaler som omfattes av forskrift 8. februar 2008 nr. 112 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, gjelder følgende:

Leverandøren skal på områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale sørge for at egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens forpliktelser under denne avtalen, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av forskriften som allmenngjør tariffavtalen. På områder som ikke er dekket av allmenngjort tariffavtale, skal Leverandøren sørge for at de samme ansatte ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Dette gjelder for arbeid utført i Norge.

Alle avtaler Leverandøren inngår, og som innebærer utførelse av arbeid som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens forpliktelser under denne avtalen, skal inneholde tilsvarende betingelser.

Dersom Leverandøren ikke oppfyller denne forpliktelsen, har Kunden rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen, tilsvarende ca. 2 (to) ganger innsparingen for Leverandøren, inntil det er dokumentert at forholdet er bragt i orden.

Oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser som nevnt ovenfor skal dokumenteres i bilag 5 ved enten en egenerklæring eller tredjepartserklæring om at det er samsvar mellom aktuell tariffavtale og faktiske lønns- og arbeidsvilkår for oppfyllelse av Leverandørens og eventuelle underleverandørers forpliktelser.

Leverandøren skal på forespørsel fra Kunden legge frem dokumentasjon om de lønns- og arbeidsvilkår som blir benyttet. Kunden og Leverandøren kan hver for seg kreve at opplysningene skal legges frem for en uavhengig tredjepart som Kunden har gitt i oppdrag å undersøke om kravene i denne bestemmelsen er oppfylt. Leverandøren kan kreve at tredjeparten skal ha undertegnet en erklæring om at opplysningene ikke vil bli benyttet for andre formål enn å sikre oppfyllelse av Leverandørens forpliktelse etter denne bestemmelsen. Dokumentasjonsplikten gjelder også underleverandører.

Nærmere presiseringer om gjennomføring av dette punkt 3.4 kan avtales i bilag 5.

3.5 AVSLUTNING AV AVTALEN

Leverandøren skal på forespørsel fra Kunden slette/destruere informasjon om Kunden og Kundens data ved avslutning av avtalen.

Nærmere presiseringer om gjennomføring av dette punkt 3.5 kan avtales i bilag 5.

4. KUNDENS PLIKTER

4.1 KUNDENS ANSVAR OG MEDVIRKNING

Kunden skal bidra til å legge forholdene til rette for at Leverandøren skal få utført sine plikter etter rammeavtalen og tilhørende tildelingskontrakter som spesifisert i bilag 2.

5. PLIKTER SOM GJELDER KUNDE OG LEVERANDØR

5.1 SAMARBEID

Partene skal lojalt samarbeide og medvirke til rammeavtalens gjennomføring. Henvendelser fra den annen part skal besvares uten ugrunnet opphold. Partene skal uten ugrunnet opphold varsle hverandre om forhold de forstår eller bør forstå kan få betydning for rammeavtalens gjennomføring.

Eventuelle øvrige bestemmelser om partenes samarbeid spesifiseres i bilag 5.

5.2 TAUSHETSPLIKT

Informasjon som partene blir kjent med i forbindelse med rammeavtalen og tildelingskontraktene, skal behandles konfidensielt og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra den annen part.

Kunden er en offentlig virksomhet, og Kundens taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke mer omfattende enn det som følger av lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) eller tilsvarende sektorspesifikk regulering.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke til hinder for utlevering av informasjon som kreves fremlagt i henhold til lov eller forskrift, herunder offentlighet og innsynsrett som følger av lov 19. mai 2006 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Om mulig skal den annen part varsles før slik informasjon gis.

Partene skal ta nødvendige forholdsregler for å sikre at uvedkommende ikke får innsyn i eller kan bli kjent med taushetsbelagt informasjon.

Taushetsplikten gjelder partenes ansatte, underleverandører og tredjeparter som handler på partenes vegne i forbindelse med gjennomføring av rammeavtalen og den enkelte tildelingskontrakt.

Taushetsplikten gjelder også etter at rammeavtalen og den enkelte tildelingskontrakt er opphørt. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos en av partene, skal pålegges taushetsplikt også etter fratredeisen om forhold som nevnt ovenfor.

Taushetsplikten er ikke tidsbegrenset.

Taushetsplikt er ellers regulert i relevant lov eller forskrift.

5.3 ANSVAR FOR UNDERLEVERANDØRER OG TREDJEPARTER

5.3.1 Leverandørens bruk av underleverandører

Dersom Leverandøren engasjerer underleverandør som medvirker direkte til ytelsen i henhold til denne rammeavtalen, er Leverandøren fullt ut ansvarlig for utførelsen av disse oppgaver på samme måte som om Leverandøren selv stod for utførelsen.

Leverandøren kan ikke skifte ut underleverandører som medvirker direkte til ytelsen uten skriftlig forhåndssamtykke fra Kunden med mindre annet er avtalt i bilag 5.

Kunden kan ikke nekte utskiftning av underleverandører uten saklig grunn.

5.3.2 Kundens bruk av tredjepart

Kunden kan fritt engasjere bistand fra tredjepart i forbindelse med utførelsen av sine oppgaver under denne rammeavtalen. Kunden er fullt ut ansvarlig for utførelsen av disse oppgaver på samme måte som om Kunden selv stod for utførelsen.

Leverandøren skal varsles om Kundens skifte eller valg av nye tredjeparter.

Leverandøren skal samarbeide med Kundens tredjeparter hvor dette er nødvendig for utførelse av denne rammeavtalen. Samhandlingen er nærmere beskrevet i bilag 5.

Leverandøren er imidlertid fritatt for slike plikter hvis det sannsynliggjøres at slikt samarbeid vil innebære en vesentlig ulempe for Leverandørens eksisterende underleverandører eller øvrige forretningsforbindelser eller kan påvise at dette medfører vesentlig forretningsmessig ulempe for Leverandøren.

5.4 MILJØ OG BÆREKRAFT

Leverandøren skal aktivt bidra til at den totale miljøbelastningen som følge av rammeavtalen er så lav som mulig.

Leverandøren plikter å sørge for at leveransen foregår i samsvar med internasjonale eller nasjonale miljøkrav dersom slike krav er satt. På forlangende plikter Leverandøren å fremlegge egenerklæringer og dokumentere overholdelse av denne forpliktelsen.

Gjennomføringen av rammeavtalen skal minske negative miljø- og klimaeffekter og fremme FNs bærekraftsmål. Eventuelle utdypende bestemmelser knyttet til miljø og bærekraft fremgår av bilag 5.

5.5 INFORMASJONSSIKKERHET

Leverandøren skal iverksette forholdsmessige tiltak for å ivareta tilstrekkelig informasjonssikkerhet i forbindelse med gjennomføringen av rammeavtalen.

Dette innebærer at Leverandøren skal sikre tilgjengelighet og konfidensialitet av Kundens data, at data ikke kommer på avveie, og hindre utilsiktet endring og sletting av data samt angrep av virus og annen skadevoldende programvare.

Videre skal Leverandøren hindre at det gis utilsiktet innsyn i data. Som utilsiktet innsyn anses blant annet tilgang fra ansatte hos Leverandøren eller andre som ikke har behov for tilgang til dataene i sitt arbeid for Kunden.

I den utstrekning Leverandøren gir underleverandører tilgang til Kundens data, skal Leverandøren sørge for at det etableres tilsvarende forpliktelse for disse som det som følger av denne bestemmelsen.

Utdypende bestemmelser om informasjonssikkerhet kan fremgå av Bilag 1 og den enkelte tildelingskontrakt.

5.6 PERSONOPPLYSNINGER

Behandler Leverandøren personopplysninger på vegne av Kunden, plikter Kunden og Leverandøren å inngå en databehandleravtale i samsvar med personvernforordningen (GDPR) og eventuell sektorspesifikk personvernlovgiving som er relevant for Kundens virksomhet.

Utkast til databehandleravtale er vedlagt som bilag 9.

Underleverandører som behandler personopplysninger skal også angis i bilag 5 pkt. 2.6.

Databehandleravtale må være inngått før behandlingen av personopplysninger påbegynnes.

6. VEDERLAG OG BETALINGSBETINGELSER

6.1 PRISER

Alle priser og nærmere betalingsbetingelser fremgår av bilag 6 med vedlegg eller av den enkelte tildelingskontrakt. Alle priser oppgis eksklusiv merverdiavgift, men inkludert toll og eventuelle andre avgifter.

Alle priser er i norske kroner hvis ikke annet er angitt i bilag 6.

6.2 PRISENDRING

Prisene i rammeavtalens bilag 6 vedlegg 1 kan endres hvert årsskifte tilsvarende økningen i Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks (hovedindeksen). Annen indeks kan avtales i bilag 6. Krav om slik endring må fremsettes til den andre parten innen 1. november, og gjelder fra 1. januar. Ved beregningen legges det til grunn prisindeks fra september foregående år til september inneværende år.

Ved første gangs endring, skal beregningen legges til grunn prisindeks fra måneden avtalen ble inngått til prisindeks for september.

Prisene kan i tillegg endres i den utstrekning regler eller vedtak for offentlige avgifter endres med virkning for Leverandørens priser eller kostnader.

For øvrig er prisene faste i avtaleperioden og kan kun endres i den utstrekning det fremgår av bilag 6.

Alle krav om prisendringer skal fremsettes som beskrevet i bilag 6.

Leverandøren skal utarbeide oppdatert versjon av bilag 6 vedlegg 1 prisskjema ved hver prisendring.

Reglene for prisendring i de enkelte tildelingskontraktene angis i rammeavtalens bilag 4.

7. MISLIGHOLD

7.1 LEVERANDØRENS MISLIGHOLD

Det foreligger mislighold fra Leverandørens side hvis Leverandøren ikke overholder sine plikter etter rammeavtalen.

Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes Kundens forhold eller force majeure. Kunden skal reklamere skriftlig uten ugrunnet opphold etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

7.1.1 **Avhjelp av mislighold**

Leverandøren skal påbegynne og gjennomføre arbeidet med å avhjelpe Leverandørens mislighold uten ugrunnet opphold.

Hvis Leverandøren ikke har avhjulpet misligholdet innen avtalt tidsfrist, eller dersom vilkårene for heving foreligger, skal Leverandøren dekke Kundens utgifter ved avhjelp fra tredjepartsleverandør. Kunden kan likevel ikke la tredjepart avhjelpe misligholdet før eventuell tilleggsfrist er utløpt.

Kunden skal varsle Leverandøren skriftlig før Kunden engasjerer en tredjepartsleverandør.

7.1.2 **Krenkelse av andres immaterielle rettigheter (rettsmangel)**

Dersom Leverandøren krenker opphavsrett eller andre immaterielle rettigheter som tilhører andre, er Leverandøren forpliktet til å skaffe den rettigheten som mangler, eller å skaffe Kunden disposisjonsrett til minst likeverdig ytelse. Hvis det ikke er mulig, har Kunden rett til å levere tilbake den aktuelle del av leveransen og få refundert den tilhørende del av kjøpesummen.

Hvis tredjepart gjør gjeldende mot Kunden at ytelsen medfører rettsmangel, skal Kunden informere Leverandøren skriftlig snarest mulig.

Leverandøren skal for egen regning håndtere kravet. Kunden skal i rimelig utstrekning bistå Leverandøren med dette.

7.1.3 **Mislighold av tildelte kontrakter**

Mislighold knyttet til den enkelte tildeling er regulert i bilag 4 eller den enkelte tildelingskontrakt.

7.2 **KUNDENS MISLIGHOLD**

Det foreligger mislighold fra Kundens side hvis Kunden ikke oppfyller sine plikter etter rammeavtalen.

Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes Leverandørens forhold eller force majeure.

Leverandøren skal reklamere skriftlig uten ugrunnet opphold etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

7.2.1 **Betalingsmislighold**

Ved forsinket betaling kan Leverandøren ha krav på forsinkelsesrente i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

Hvis forfalt vederlag med tillegg av forsinkelsesrenter ikke er betalt innen 30 (tretti) dager fra forfall, kan Leverandøren sende skriftlig varsel til Kunden om at avtalen vil

bli hevet hvis oppgjør ikke er skjedd innen 60 (seksti) dager etter at varselet er mottatt.

Heving kan ikke skje hvis Kunden gjør opp forfalt vederlag med tillegg av forsinkelsesrenter innen fristens utløp.

7.2.2 Avhjelp av mislighold

Kunden skal påbegynne og gjennomføre arbeidet med å avhjelpe Kundens mislighold uten ugrunnet opphold.

Kunden er ansvarlig for å avhjelpe misligholdet på en slik måte at forhold som Kunden er ansvarlig for i henhold til denne rammeavtalen, bringes i overensstemmelse med det som er avtalt.

7.3 VARSLINGSPLIKT

Hvis en av partene ikke kan oppfylle sine plikter som avtalt, skal parten så raskt som mulig gi den annen part skriftlig varsel om dette. Varselet skal angi årsaken til problemet og så vidt mulig angi når plikten kan oppfylles. Tilsvarende gjelder hvis det må antas ytterligere forsinkelser etter at første varsel er gitt.

8. SANKSJONER VED MISLIGHOLD

8.1 HEVING

Dersom det foreligger vesentlig mislighold fra Leverandørens side kan Kunden, etter å ha gitt Leverandøren skriftlig varsel og rimelig frist til å bringe forholdet i orden, heve rammeavtalen med øyeblikkelig virkning.

8.2 ERSTATNING

Partene kan kreve erstattet ethvert direkte tap, herunder merkostnader ved dekningskjøp, tap som skyldes merarbeid og andre direkte kostnader i forbindelse med forsinkelse, mangel eller annet mislighold, med mindre den misligholdende parten godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes den misligholdende parten.

8.3 ERSTATNINGSBEGRENSNING

Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves. Indirekte tap omfatter, men er ikke begrenset til, tapt fortjeneste av enhver art, tapte besparelser, tap av data og krav fra tredjeparter.

Samlet erstatning Kunden kan kreve i avtaleperioden er begrenset til et beløp som tilsvarer vederlaget Leverandøren har fakturert Kunden de siste 12 månedene før reklamasjonsdato. Dersom avtalen ikke har løpt i 12 måneder før reklamasjonsdato, er samlet erstatningsbeløp Kunden kan kreve begrenset til et beløp som tilsvarer det beløp Leverandøren allerede har fakturert Kunden, oppjustert til 12 måneder.

Disse begrensningene gjelder imidlertid ikke hvis den misligholdende part eller noen denne svarer for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett. Begrensningene gjelder heller ikke idømt ansvar for rettsmangler som Leverandøren hefter for.

8.4 SANKSJONER VED MISLIGHOLD AV TILDELTE KONTRAKTER

Sanksjoner ved mislighold knyttet til den enkelte tildeling er regulert i bilag 4 eller den enkelte tildelingskontrakt.

9. ØVRIGE BESTEMMELSER

9.1 FORSIKRINGER

Kunden er en offentlig virksomhet og står som selvassurandør.

Leverandøren plikter å ha forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke ethvert krav fra Kunden som følger av Leverandørens risiko eller ansvar etter denne rammeavtalen og den enkelte tildelingskontrakt, innenfor rammen av alminnelige forsikringsvilkår. Denne forpliktelsen anses som oppfylt hvis Leverandøren tegner ansvars- og risikoforsikring på vilkår som anses som ordinære innenfor norsk forsikringsvirksomhet.

Leverandøren skal på forespørsel fra Kunden redegjøre for, og dokumentere, de av Leverandørens forsikringer som er relevante for oppfyllelse av denne bestemmelsen.

9.2 OVERDRAGELSE AV RETTIGHETER OG PLIKTER

9.2.1 Kundens overdragelse

Kunden er en offentlig virksomhet, og kan helt eller delvis overdra sine rettigheter og plikter etter avtalen til annen norsk offentlig virksomhet, som da er berettiget til tilsvarende vilkår.

9.2.2 Leverandørens overdragelse

Leverandøren kan bare overdra sine rettigheter og plikter etter avtalen med skriftlig samtykke fra Kunden. Dette gjelder også hvis Leverandøren deles i flere selskaper, eller hvis overdragelsen skjer til et datterselskap eller annet selskap i samme konsern, men ikke dersom Leverandøren slås sammen med et annet selskap. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Retten til overdragelse i avsnittet over gjelder kun hvis den nye leverandøren oppfyller de opprinnelige kvalifikasjonskravene, det ikke foretas andre vesentlige endringer i kontrakten og overdragelse ikke skjer for å omgå regelverket om offentlige anskaffelser.

Retten til vederlag etter denne avtalen kan fritt overdras, men fritar ikke Leverandøren for dens plikter og ansvar.

9.3 KONKURS, AKKORD E. L.

Hvis det i forbindelse med Leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, har Kunden rett til å heve avtalen med øyeblikkelig virkning, såfremt ikke annet følger av ufravikelig lov.

9.4 FORCE MAJEURE

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll, som gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne avtalen og som etter norsk rett må regnes som force majeure, skal motparten varsles om dette så raskt som mulig.

Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motytelse suspenderes i samme tidsrom.

Motparten kan i force majeure-situasjoner bare avslutte avtalen med den rammede parts samtykke, eller hvis situasjonen varer eller antas å ville vare lenger enn 90 (nitti) kalenderdager regnet fra det tidspunkt situasjonen inntreffer, og da bare med 15 (femten) kalenderdagers varsel.

Hver av partene dekker sine egne kostnader knyttet til avslutning av avtaleforholdet. Kunden betaler avtalt pris for den del av leveransen som var kontraktsmessig levert før avtalen ble avsluttet. Partene kan ikke rette andre krav mot hverandre som følge av avslutning av avtalen etter denne bestemmelse.

I forbindelse med force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den annen part. Slik informasjon skal gis så raskt som mulig.

9.5 REVISJON

Kunden skal, for egen regning, ha rett til å foreta kvalitets- og sikkerhetsrevisjoner. Kunden har også rett til å foreta annen revisjon for å verifisere at Leverandøren overholder sine forpliktelser etter denne avtalen. Nærmere rutiner og varslingsregler kan fremgå av bilag 5.

Kunden har rett til å engasjere tredjepart til å utføre revisjonen. Leverandøren skal varsles om Kundens eventuelle valg av tredjepart og kan motsette seg engasjementet dersom Leverandøren kan påvise at dette medfører vesentlig forretningsmessig ulempe for Leverandøren.

10. TVISTER

10.1 RETTSVALG

Partenes rettigheter og plikter etter denne avtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett.

10.2 FORHANDLINGER OG MEKLING

Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolkningen eller rettsvirkningene av avtalen, skal tvisten først søkes løst ved forhandlinger og/eller mekling.

Partene kan velge å legge Den Norske Advokatforenings regler for mekling ved advokat til grunn, eventuelt modifisert slik partene ønsker. Det forutsettes at partene blir enige om en mekler med den kompetansen partene mener passer best i forhold til tvisten.

Den nærmere fremgangsmåten for mekling bestemmes av mekleren, i samråd med partene.

10.3 DOMSTOLS- ELLER VOLDGIFTSBEHANDLING

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler.

Oslo tingrett er verneting.

Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort med endelig virkning ved voldgift.

*****